

Le recimo, kar so rekli Slovani na razstavi v Moskvi: „Nobene bajtice več ne prepustimo tujcem!“

Res, da je težava delati za narod, pa kaj se hoče! Le trpimo, le delajmo, vsak po svojih okoliščinah in po svojih zmožnostih, in hvaležnost potomcev nam ne odide. Zadovoljni se bomo vlegli enkrat v hladni grob matere Slovenije, ako izpolnimo svoje dolžnosti do nje.

Jugoslavenstvo slovo.

* „Slovanski Svet“ ali „slovanski Mir“, časnik, katerega smo že omenili o listu „Novic“, je zagledal komaj 23. m. m. beli dan in vže je bil tudi konfisciran. Al vredništvo je trdnega prepričanja, da dobi liste zopet v roke. To je tudi vzrok, da ni moglo v pravem času naročnikom vstreči, katerih je na Českem vže toliko, da bode list ne le v ruskem, temuč tudi v českem jeziku izhajal. Množé se pa naročniki tudi iz srbskega in hrvaškega naroda tako, da vredništvo namerava brž napraviti tudi v srbsko-hrvaškem jeziku izdajo tega lista brž ko se zadostno število naročnikov oglasi. Vredništvo pa tudi naznanja, da se drugi vezek vže tiska in da prvega tudi precej razpošlje, ko bode pravde konec in če bi sodnija potrdila konfiskacijo, se napravi brž nov iztis brez prepovedanega članka. Naroči se lahko na dva vezka v ruskem in českem jeziku ali samo v enem, cena vezkom v dveh jezikih je 60 kr. in v enem 40 kr., za celo leto velja 6 gold., za pol leta 3 gold. Naročila se pošiljajo v Prago pod naslovom na dotično vredništvo.

Mnogovrstne novice.

* Za veliko razstavo, ktera bode prihodnje leto na Dunaji, je presv. cesar v vsaki deželi že imenoval komisije, ki imajo delati na to, da vsaka dežela pošlje svojih pridelkov in izdelkov v razstavo. Za Česko je imenovanih 5 komisij z 257 udi, za Moravsko 2 s 132 udi, za Šlezko 1 s 53 udi, za Galicijo 3 s 178 udi, za Bukovino 1 z 20 udi, za gornjo Avstrijo 1 z 51 udi, za Salcburško 1 s 27 udi, za Tirolsko in Vorarlberško 4 s 144 udi, za Štajersko 3 s 130 udi, za Koroško 1 z 49 udi, za Kranjsko 1 s 43 udi, za Primorsko 1 z 78 udi, za Dalmacijo 4 s 116 udi — skupaj tedaj je 28 deželnih komisij s 1278 udi.

* Novo repato zvezdo je zvezdogled Plastamour v Genovi v Švajci našel; ona vse dozda znane repate zvezde (komete) v volumu presega. Po Plastamourovih opazkah leti s silno hitrostjo naravnost na zemljo in 12. dne avgusta (velikega srpana) pride ž njo v dotiko. Ko se jej bode bližal, bo vročina na naši zemlji silna. — Da bode vse to res tako ali ne, se vendar zagotoviti ne more, ker od nobene druge strani se dozda ni nič pripovedovalo od te „hude“ repate zvezde.

* Tako strašne povodnje so v Kini, da je čez 2000 kvadratnih milj zemlje pod vodo in okoli 2 milijona ljudi brez stanovanja.

* Rusija je žitnica Evrope. Sledeče številke so dokaz ruskega bogatstva, ki v srednjih letinah silno veliko žita v tuje dežele prodá. Leta 1861. se je izvozilo iz Rusije 9 milijonov in 601.243 četvtrov (četvt je ruski vagan), to je za 68 milijonov in 168.431 srebrnih rubljev (rubelj srebra je po našem denarju blizo 1 gold. 62 kr.), — leta 1868. izvozilo se je 12 milijonov in 220.311 četvtrov, to je za 73 milijonov in 537.949 sreb. rubljev, — leta 1870. izvozilo se je 21 milijonov in 67.763 četvtrov, to je za 162 milijonov in 757.777 rubljev. Ruskega žita se dandanes toliko prodaja na Angležko, da angleški trgovci žitne mere več ne računijo

na angleški „quarter“ (angleški vagan), ampak na ruski „četvrt“. Rusija ima res neizmerno množico sila rodovitne zemlje „črna zemlja“, al vendar morajo Rusi biti umni in napredni gospodarji, da pridelajo toliko.

„Puč. Prij.“

* Tolovajstvo na Magjarskem. V Segedinski županiji je kraljevski komisar za varnost, grof Raday, brezobzirno in ostro postopal proti tolovajstvu v magjarskih pokrajinah. Sojenih je bilo 722 oseb zaradi tolovajstva, tatvine, poškodovanja železnic itd. Obtoženci so obstali sami 7000 taci hudodelstev. Obsojenih je bilo 370 oseb samo zaradi tolovajstva, in nekatere zaradi 30 ali 50 hudodelstev, katerih so se krive storile zadnjih 20 let. Znamenito je pa to v teh sodbah, da najviši krogi (veliki gospodje) v Pešti zameravajo grofu Raday-u, da proti tolovajem tako ostro postopa! — se ve da, tolovajstvo in pa gloria Magjarorszaga se ne skladata.

* Proti pijančevanju na Francoskem namerava vlada ostro postopati. Osnovala je zakon (postavo), po katerem se pijančevanje kaznuje. Poročilo o tem se je že med članove državnega zbora razdelilo; v tem se nahajajo sledeči predlogi: „kogar pijanega dobó, plača globe (kazni) od 1 do 5 frankov (frank je po naše 42 krajc.), kdor je v treh letih bil zavoljo pijanstva 2krat obsojen, pa se tretjikrat opijani, pride v zapor od 6 do 30 dni in plača globe od 16 do 300 frankov; vrh tega tak zgubi pravico voliti in pravico izvoljen biti, pravico porotnik biti ali kako drugo častno opravilo dobiti. Vsak volilec, vsaka priča, vsak porotnik, vsak občinski mož, vsak župan, ki svoj poklic opravlja pijan, se kaznuje tako kakor oni, ki je že dvakrat zaradi pijanstva bil obsojen. Predlogi omenjenega poročila segajo celó do tega, da se ima kaznovati tudi vsak kavarnar in vsak krčmar, ki pustí, da se mu gostje vpijanijo, ali ki pijane ljudi pustí v svojo kavarno ali krčmo.

* Premoženje jugoslavenske akademije je konec lanskega leta zneslo v gotovini 292.702 gld. Z letom 1871. se je pomnožila glavica na 3471 gold. Potrošila je akademija od glavničnih komatov v svoje namene 11.890 gold. — Premoženje za ustanovljenje jugoslavenskega vseučilišča v Zagrebu zneslo je konec 1871. leta 203.624 gold. Leta 1871. se je pomnožila glavica za 18.758 gold.

Dopisi.

Iz Trsta 17. sveč. (Naš „korzo“; železnica Loško-Tržaška). Kakor imajo vsa laška mesta zadnje dni maškerade in da vozijo korzo, tako si tudi tu nekteri prizadevajo Trstu s tem vtisniti tipus italijanskega značaja; al neče se jim nič prav sponesti. Druga leta smo vselej videli kako demonstracijo proti duhovščini ali celó fino proti Avstriji, proti policiji ali kaki drugi reči; letošnje leto pa je nekoliko dež, kateri je vsaki dan nagajal, pripomogel, da so fiasco naredili ali pa so se teh burk že naveličali. Med brezštevilnimi kočijami, ktere so vse več ali manj talijanski trikolor kazale, sem videl tudi lepo elegantno kočijo s slovenskimi trakovi in ko radoveden vprašam tovarša, kdo da more biti ta gospa, ktera se drzne „laški“ Trst s slovenskimi barvami omadeževati, mi odgovori, da to je družina Kalistrova. Čast naj jej bode tem več, ker mnogi drugi tu bivajoči Slovenci se Slovence očitno pokazati nočejo. Videl sem dalje tri Garibaldinovce, kateri so jako ponosno koračili z rdečimi srajcami, opasani z mečem na videz. Za njim je bil videti velik voz po otročje oblečenih šem, ktere so godle noseč trakove laške trobojnice. Še mnogo reči bi mogel navesti, al čemu bodem popisaval take bedarije. — Za železnico iz Trsta

v Loko se tu močno agitira; mestno starešinstvo je razposlalo na vsa društva tiskane liste, po katerih se podpisni nabirajo. Ker se že toliko let Predelska železnica plete in plete, pa še je danes nič ni, mora zdaj res vsakega razumnega človeka zanimivati železniška črta Trst-Loka. Ona bode stala manj stroškov in hitro utegne gotova biti. Predelska železnica ima glavni strateški pomislek proti sebi, da ne bo privoljena, ker skoraj laško mejo tika. Druga pa je to, ako se ne bo Trst s severnimi deželami z železnico po bližnjem potu zvezal, bo še ta mala kupčija padla v Benedke, ker se čez Brener prevaža blago hitreje in boljši kup, ko po daljni dragi južni železnici. Toraj prijatli Kranjci! kdor ima kaj vpliva, naj dela na to, da se dovoli potrebna črta Trst-Loka nemudoma.

Frickov Janez.

V Rojanu. (Čitalnica naša) napravi v nedeljo 25. dne t. m. „besedo“ s tombolo, k kateri se uljudno vabijo vsi častiti udje. Isti dan bode seja odborova, da se ustanovi pevski zbor, ktere udeležiti naj se blagovolijo vsi tisti gospodje, kateri se hočejo peti učiti.

Za odbor:

Ivan Dolinar, tajnik.

Dornberk na Goriškem 12. sveč. — Sinoči se je „beseda“ naše čitalnice v vsem tako izvrstno obnesla, da jo smemo v zlate bukve začrtati. Ni sicer bilo iz Gorice nikogar, niti odličnih niti neodličnih narodnjakov, a tolikanj več bilo je iz okolice prostih rodoljubov, in zato po domače prosteje razveseljevanje. Tekmala je na odru nova moč v gospodičini Rojčevi z Amalijo Keršovanjo. Vsem brez izjema je glasna pohvala donela, tako, da nam je prav očitno bilo, da Dornberška čitalnica nikdar ne propade. Slava! — „Soča“ v svojem 5. listu izid volitev za kupčijsko in trgovsko zbornico v Gorici priznava mizerijo te volitve in bridko skušnjo ter zahteva pojasnila, kaj je krivo nesrečnega izida. Nate ga! Kar se tiče naše občine, so vsi volilci, stoječ pod vplivom starega župana Keršovanja priporočane narodne kandidate volili, le one obrtnike, s kojimi občuje novi županijski pisar, so lahoni na svoje limance vjeli. Stari župan, kojemu v propad je „Soča“ od istega lačneža dopise jemala, je vsaj v obče živelj narodnega duha krepko gojil, a zdaj nam zmešnjava tudi v čitalnični odbor razdvoj vmiti hoče. Naj potem „Soča“ sama na svoje prsi se trka ter reče: „mea culpa, mea maxima culpa“.

Iz Postojne. — Beseda, ktero je napravila čitalnica na čast Vodniku v nedeljo 11. dne t. m., se je prav dobro ponesla v vseh številkah. Posebno v igri „Kdor prej pride, prej melje“, se je videlo, da ima čitalnica postojnska prav lepo število že izurjenih diletantov, s kterimi je mogoče večkrat razveseljevati nas z dobrimi predstavami gledaliških iger. Gostov je bilo iz vsega Notranjskega, pa tudi iz Ljubljane prav obilo, in zabava pri plesu, ki je trajal do ranega jutra, prav zanimiva. Saj je bilo pa tudi krasnih Slovenk toliko in tako zalih, da ni bilo lahko mogoče ločiti se od njih.

Iz Vipave 18. sveč. — Čitalnica je napravila 4. dne t. m. Vodniku v spomin „besedo“ s petjem, slavnostnim govorom, deklamacijo, gledališko igro „Bob iz Kranja“ in plesom. Vse točke programa so se prav srečno izvršile. Gospodje Silvester kot arangeur besede, Pin in Kobal so zopet pokazali, da so na odru prav kakor doma. Odlikovala se je pa posebno gospodičina M. Virkova v igri s svojim milim petjem in vsem obnašanjem; škoda le, da so poslušalci med petjem preveč ploskali, kar gotovo vsakega še tako izurjenega diletanta moti. Čitalnica naša po tem dokazu stoji tedaj prav na trdnih nogah.

V Tupalčah na Gorenškem 16. sveč. (Javno zahvalo) izrekujem bivšemu učencu živinozdravniške šole ljubljanske gosp. M. Dovgan-u v Cerkljah na Gorenškem, ki mi je kobil, ktera je občno vnetje kopit imela, tako izvrstno ozdravil, da ni celó nobenega nasledka te hude bolezni zapaziti. Priporočam ga ob enem vsem, kateri imajo bolno živino.

Fidelis Urbančič, c. k. poštar.

Iz Koprivnika na Kočevskem. — Naš občinski odbor si je izvolil za župana g. Andreja Medic-a in za svetovalca g. Matija Stalcerja in Jožefa Božiča.

Iz Metlike. — Občinski odbor našega mesta si je izvolil na mesto odstopivšega gosp. Hes-a župana gosp. Franceta Gustin-a.

Iz Novomeškega okraja 18. sveč. — Dragi rojaki! Ne prezrite teh vrstic pisanih iz zgolj ljubezni do svojih bratov, kateri zarad slabe letine sedaj glad trpeti morajo. Dragi rojaki! Pomislite, da lakota je strašna reč, toraj bratovska ljubezen zahteva, jih rešiti nadlog, in jim pomagati vsaki po svoji moči. Po mojem mnenji bi se našim stradajočim bratom najlože v večih krajih, kakor na priliko, v Žuženberku in Trebnem, kjer še nobenega društva ni, pomagalo tako, da se napravijo v kaki krčmi ali privatni hiši gledališčne igre, kterih čisti dohodki naj bodo namenjeni stradajočim Slovincem. Tako se bode ljudstvo naše na eni strani razveseljevalo, na drugi pa mnogo pomagalo revežem. Možje! kateri imate v omenjenih krajih, kakor v Žuženberku in Trebnem, veljavno besedico, stopite na noge, in ker še nobenega društva nimate, napravite igrokaze! Malo krajcarjev vas bode stalo, a revežem bodete pomagali mnogo. Bog daj, da bi moj klic ne bi ostal klic vpijočega v puščavi!*)

Novomesto 18. sveč. — Naj „Novice“ v svoje listine zapišejo veliki napredek narodnega tukajšnjega življenja, ki se je po poslednjih volitvah za deželni zbor krepko izbudilo. Priča temu je bila posebno druga veselica čitalnična, za ktero je zopet gospá Skabernetova blage volje nam prepustila svoje lepo poslopje. Še bolj polno je bilo ta večer kakor prvokrat, in še bolj živahno kakor prvokrat so se vrtile in kakor „Vodnik“ pravi, stopinjske drobile naše, zarad lepote svoje sloveče gospodičine; še bolj živahno so se pri večerji, ktera nas je v veselem, a poštenem društvu okoli mize zbrala, zdravice natrkovale in gromovito z živio-klici povračale ter s petjem se sladile. Zares! da nisem spoznal svojih prejšnjih Novomeščanov v tej, še le po zadnjih volitvah in po silovitem preganjanji iz starega čitalničnega poslopja prav na dan stopivši živahnosti in navdušenosti, ktera se je ta večer vsakega priprijela, če tudi je po sili hotel čmeren biti in kislega obraza. Posebno pa se je izbudila družbica, ko je gospodičina Skabernetova srčno pozdravila goste v svoje matere hiši. Prvikrat pri taki priliki smo slišali mile materne glase iz ust mlade domorodkinje, prvokrat pokazalo nam je šibko vročekrvno deklice, da tudi v nedrijih naših milih Slovenk domoljubje svoje kali tako močno poganjati more, da prekipi srce in se vlije gorak občutek v ganljivih besedah, ktere so v prostem govoru nam srca povzdignile in tako razgrele, da ni bilo konca živela-klicev. Moramo se ne samo gospej mamici Skabernetovi

*) Vredništvo priporoča toplo to blago misel vsem, ki imajo srce do ubozih naših rojakov in ki so tudi v stanu vresničiti to idejo. Pretežko ne bode izpeljati je ondi, kjer koli je tudi kaj pevskih moči, da se napravi — se vé da po prejetem dovoljenji dotične okrajne gosposke — vabilna „beseda“ z gledališko igrico ali s primernimi deklamacijami in lepimi pesmami.

Vred.

prelepo zahvaliti, da se je tako vljudo in gostoljubno potrudila, v svojem stanovanju hišno orodje dvakrat sèm ter tje prevlačati in sobe okinčati, moramo jej tudi pripoznavati, da je v njenih otrocih žlahni domoljubni zarod izrastel domovini. Naj jej bodo te vrstice malo znamenje hvaležnosti naše in spoštovanja našega. Naj še dostavim, da so nas tudi telegrami iz Ljubljane od gosp. dr. B. in dr. C. in iz Metlike od ondotne čitalnice pozdravljali in da so bili z veliko radostjo in navdušenimi živio-klici sprejeti.

Iz Ljubljane. (*Iz seje deželnega odbora 16. febr.*) Od deželne vlade načrtanim razglasom k §§. 11. in 78. od kranjskega deželnega zbora l. 1869. sklenjene postavbe o rabi, napeljevanji in odvracanju vodá je deželni odbor pritrdil. Razglas k §. 11. določuje, kakova imajo biti in kako se imajo postavljati znamenja, ki kažejo vodno višino, in razglas k §. 78. daje poduk, kako se imajo napravljati in v redu imeti vodne knjige in mape. — Od c. kr. deželnega šolskega sveta je prejel deželni odbor načrte, kako naj bi se postavi o uravnavi doneskov od zapuščin k normalnemu šolskemu zakladu in kako naj se začasno uravnajo nekatere pravne razmere učiteljev na javnih ljudskih šolah, prenaredile, da bi ju c. k. ministerstvo dovolilo vsaj za provizorno naredbo, dokler prihodnji deželni zbor te stvari ne predela tako, da zadobi Najvišo sankcijo. Glavna spotika je finančnemu ministerstvu bila en odstotek od zapuščin. Šolski deželni svet je znižal zapuščinski donesek od 1 odstotka na pol ter po opazkah ministerskih sèm ter tje predrugačil po dež. zboru osnovano postavbo in načrtu pravnih razmer učiteljev privzel tudi za podučitelje povišano plačo na 70 odstotkov plače učiteljske. Gledé na silno potrebo, da se zboljša plača ljudskim učiteljem, v to pa pridobi zdatno pomoč od zapuščin, je deželni odbor enoglasno sprejel od c. kr. deželnega šolskega sveta predrugačena načrta ter jih rešil s tem, naj ju predloži ministerstvu s prošnjo, da ju vpelje kot začasno naredbo, dokler ne pride vnovič pred deželni zbor. — Na sklep deželnega zbora od 14. oktobra 1871. leta zastran naprave šole v Bršlinu za sadje in vinorejo je došel deželnemu odboru dopis od ministerstva za kmetijstvo, naj mu predloži natančne programe in proračune za kmetijsko šolo v Ljubljani in za sadjerejsko in vinsko šolo Slapško in Bršlinsko, ali pa naj pové, če je odboru ljubše, da pride od ministerstva kdo v Ljubljano v razgovor. Deželni odbor pripoznavši, da je najkrajša pot ta, če ministerstvo pošlje kakega gospoda iz Dunaja, je sklenil za to prositi. — Ker se po več krajih popravljajo okrajnih cest zanemarja in ker se občine, ki imajo dolžnost te ceste popravljati, ustavljajo naredbam cestnih odborov zastran popravljanja in posipanja cest, je deželni odbor sklenil, o tej zadevi poslati na vse županije podučno okrožnico. — Sklep občinskega odbora v Studencu pri Krškem zaradi pobiranja občinske priklade na zemljiški, hišni in pridobninski davek za leto 1872., in sicer v katastralni občini Hubajnica, kolikor je namreč spada v Boštanjsko faro, po 20, v katastralni občini Bučka pa po 15½ odstotkov, je deželni odbor potrdil. — Občini Mokronoški se je dovolilo za leto 1872. pobiranje občinske priklade na direktne davke in sicer po 20 v katastralnih občinah Mokronog in Ostrožnik, v podobčini Laknec pa po 10 odstotkov, občini Velika Dolina pobiranje občinske priklade na direktne davke po 17 odstotkov. — Od deželnega zbora kranjskega 30. septembra leta 1871. po silnih željah mnogih županov sklenjena postava, da bi se ženitvanjske oglasnice ne dajale vsacemu, kdor se ženiti hoče, žalibog! — ni potrjena. Deželni

zastop ni tedaj kriv, če dunajski gospodje ne poznajo živih potreb deželnih.

— Dr. Kapler je imenovan za c. kr. okrajnega zdravnika za okraj ljubljanski, kamniški in litijski, — dr. Keesbacher pa za c. k. vladnega koncipista.

— (*Matičin občni zbor*), o katerem se obširno poročilo začelja na drugem mestu današnjega lista, je bil narodnemu opazovalcu zanimiv po volitvah odbor-
nikov. Izvoljeni so bili z ogromno večino glasov: gospodje Cigale (830), Pleteršnik (829), Šolar (829), Žakelj (823), Einspieler (725), dr. Costa (712), Marn (708), Lésar (707), Praprotnik (704) in Grabrijan (703). — Pri tej volitvi so se tako imenovani „Mladoslavenci“ nekako merili s tako imenovanimi „Staroslavenci“ in nekatere svoje kandidate stavili. In izid te poskusbe je bil po številkah ta, da kandidatje „Staroslavencev“ bili so vsi izvoljeni z gori imenovanimi številkami, kandidatje „Mladoslavencev“ pa so dobili le: 137 glasov dr. Zarnik, 136 dr. Mencinger, 123 dr. Samec, 114 Ogrinec, 112 dr. Gršak, 85 Klavžar, 10 dr. Kočevar. Najviša številka „Mladih“ je tedaj 137, in najnižja 10, memo najviše številke „Starih“ z 830, in najnižje 703. Pravijo, da številke najglasneje govorijo — zato samo „meminisse juvat“.

— Da se pustni kroniki ne pogrša narodna veselica, ki je najodličnejša bila poleg Vodnikove slovesnosti, naj povemo, da maškerada, katero je na pustni torek napravilo društvo „Sokol“ v čitalničnih prostorijah, je sijajno končala predpustne veselice narodnih društev. Zbralo se je nad 400 oseb v lično in mično opravljenih sobanah, in med njimi blizo 150, večidel tako elegantno opravljenih mask, da je v resnici težko bilo razsoditi, ktera krasnega spola je bila najkrasnejša, med mnogimi ličnimi moškimi pa je bil na prvem mestu Črnogorec. Po vsem se „Sokol“ sme ponašati z maškerado, proti kateri una na strelišču še senca ni bila.

— Opereta „Pot po nevesto“ in burka „Prvikrat v gledišči“, ki ju je v nedeljo predstavljalo dramatično društvo v deželnem gledišču, ste bile z velikim zadovoljstvom sprejeti; prva mična sama po sebi in izvrstna po predstavi, — druga zelo neumna sama po sebi bila je dobro predstavljana.

— (*Dvajseta predstava dram. društva*) je v saboto 24. t. m. Predstavljaj se bode Raimundov „Zapravljivec“, čarobni igrokaz s petjem v 2 dejanjih v izvrstni prestavi J. Ogrinca. Izvrstnost igre je dovolj znana in je ž njo zares se obogatel slovenski repertoar. Skrbelo se je, da se igra predstavlja prav dostojno, in je prevzel tudi društveni prvosednik gosp. Grasselli nalogo tajnika „Volka“, kar nas posebno veseli, zopet videti tako tehtno moč na odru. Ostale glavne naloge so prav srečno razdeljene, tako, da se je nadejati res zanimivega večera, posebno ker se je na pevski del igre, ki obsega 8, deloma jako lepih števil, obrnila velika pozornost. Naj bi noben prijatelj slovenskega gledališča ne zamudil te predstave.

1. imenik darovateljev za stradajoče na Notranjskem in Dolenskem.

Dr. J. Bleiweis 20 gld., dr. E. H. Costa 20 gld., dr. J. Razlag 20 gld., Ivan Vilhar 10 gld., Peter Kozler 20 gld. in 10 mernikov žita, dr. J. Vošnjak 5 gld., P. Grasselli 5 gold., L. Jeran 5 gld., F. Ravnikar 5 gld., Jan. Murnik 10 gld., France Ks. Sovan ml. 20 gld., Hugo Turk, trgovec 10 gld., dr. L. Vončina 5 gld., Lésar Anton 5 gld., dr. Kar. Bleiweis 5 gld.; skupaj 165 gld. in 10 mernikov žita. V Ljubljani 20. febr.

Odbor za podporo stradajočih:

Dr. Janez Bleiweis, predsednik.
Ivan Vilhar, denarničar. Dr. J. Vošnjak, tajnik.

— (Pobirki iz časnikov.) „Tagblatt“ oznanivši izstop dr. Keesbacherja iz deželne bolnišnice, ker je dobil službo koncipista pri ces. deželni vladi, bridke solze pretaka, da on je že drugi „nemški“ zdravnik, ki zapusti deželno službo bolnišnice. Da se „Tagblatt“ milo joče o tej „zgubi“, to je čisto naravno, kajti v prvi vrsti delalcev „Tagblattovih“ bil je in je menda še dr. Keesbacher, — kaj pa da pomeni prvi delalec „Tagblattov“, ki je že s tolikim blatom ometal svetinje našega naroda in verskih naših zadev, biti, to vé vsa naša slovenska dežela! Nam se ne zdi vredno razjasnovati „die hervorragende Kraft“, ktero bolnišnica naša „zgubi“ po ljubljencu „Tagbl.“; vsaj bralci „Triglav-a“ se gotovo dobro še spominjajo nekterih historije v ljubljanski bolnišnici, ki so jasno pričale „die Wissenschaft“ „Tagblattovega“, „političnega mučenika“. Vsak človek, ki vé, da zdravnik mora z bolnikom govoriti in ga razumeti, se je čudil najbolj predrznosti, da tujec, celó brez znanja deželnega jezika, ki čez več dežel priroma v našo deželo, si je upal službo prevzeti tukaj! Keesbacherjeve zmožnosti ali nezmožnosti zdravniške naj presojuje drugi, mi bi le to radi vedeli, zakaj da tolika „hervorragende Kraft“ ni ostala domá v Tirolih? zakaj ne na Beneškem in Bog si vedi, kje še? in da je prišla v našo deželo? Vsaj domovine vendar nihče rad ne zapusti, če ga domačini cenijo in on njej koristiti more! — Na otrobe, ki jih je vezal dopisnik „iz Zagreba“ v včerajšnjem „Slov. Nar.“, namesti da bi se bil držal poziva našega: „hic Rhodus, hic salta“, odgovorimo drugi pot.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 20. sveč. — V zbornici poslancev je bila danes ena štrena, ktero že več tednov motamo, rešena, namreč zasilna volilna postava, ktera ima vrata odpreti direktnim volitvam v državni zbor. Ministerstvo dela na vse kriplje, da bi ta novêla dobila večino dvetretjinsko v zboru. V klubu našem, to je, v klubu nas Slovencev in Tirolcev, je bilo gotovo, da glasujemo proti novêli, tudi na Dalmatince in Primorce se

zanašamo, da bodo z nami in Poljaki in tako dobimo 53 glasov zoper 98 ustavovercev. Al čujte! Danes se je nenadoma stvar zasuknila drugače! Groholski je v imenu Poljakov, Greuter v imenu Tirolcev in dr. Poklukar v imenu nas Kranjcev v zboru deklariral, da, ker ta postava žali deželno ustavo, bodo glasovali proti zasilni volilni novêli. Ko pa je prišlo do glasovanja, so le Poljaki, Tirolci in Kranjci možato stali proti, — Dalmatinci in Primorci s Črnetom vred pa so glasovali za novêlo, in tako je bila z 104 glasovi proti 49 sprejeta. Dalmatinci in Primorci s g. Črnetom vred so „mit Sack und Pack“ se vrgli ustavovercem in ministerstvu v naročje! Kakošen „Geschäft“ so naredili s tem izneverstvom federalistični stranki, bode prihodnost jih učila! Dalmatince in Primorce tedaj po takem moramo izbrisati iz tabora federalistov.

Poslano.

Na „poslano“ g. J. Tanšek-a iz Brežic v predzadnjih „Novicah“ le zatega del odgovorim, da čast. občinstvo, kteremu niso znane dotične razmere, spozna, na kateri strani je umazanost in krivično natolcevanje. Gosp. Tanšek je stenografiral pri kazenski razpravi v Celji zarad novoveške afere; k razpravi sem tudi jaz poklican bil kot poškodovan in priča. Ni tedaj šlo za mojo stvar, ampak za skupno narodno; toraj si tudi nikdo ne bi mogel misliti, da bo rodoljubni(?) g. Tanšek za tridnevno stenografiranje tirjal 55, reci: petdeset pet forintov (!), da jih bo tirjal od mene, ki sem le kot priča nazoč bil. In to je storil; poslal je meni prepis predzadnjega odlomka pravde (toraj še ne konec) in prevzel na to pismo na pošti 55 for. To je storil vkljub temu, da sem jaz na račun njegove delnice „narodne tiskarne“ že vplačal bil 25 for., ker sem mu mislil plačati za tridnevno njegovo delo 30 for. Kje je tedaj umazanost? Gosp. Tanšek-a pa pozovem, naj le brez ovinkov pové tiste moje umazanosti, ktere razglašati mi žuga; sicer ga bom jaz razglašal za to, kar je.

V Mariboru 17. febr. 1872.

Fr. Rapoc.

Slovinci!

Vsled lanske slabe letine začenja po nekterih okrajih Dolenskega in Notranjskega ljudem že zdaj pomanjkovati najpotrebnejšega živeža, in lakota žuga revežem. V takih nemilih okoliščinah je naša človeška dolžnost, je dolžnost vsacega rodoljuba, da prihitimo na pomoč svojim revnejšim rojakom, da jim olajšamo nesrečo, ktera jih je po nedolžnem zadela. Že so se po časnikih začeli nabirati milosrčni darovi. Treba pa je zdatne podpore; treba tedaj, da se združijo vse moči.

V ta namen se je ustanovil v Ljubljani „odbor za podporo stradajočih“.

Ta odbor bo nabiral po vsem Slovenskem vsakovrstne darove v denarji in blagu, ter nabrano oddal deželnemu odboru kranjskemu, ki bode za to skrbel, da pridejo v roke tistim, kateri podpore najbolj potrebujejo.

Slovinci! Do Vaše milosrčnosti se obračamo! Vi vsi, ki ste letoš v srečnejših okoliščinah, ne zabite svojih nesrečnih rojakov v revščini stradajočih! Pomozimo drug drugemu, ter pokažimo svetu, da se res čutimo sine ene matere, da se ljubimo bratovsko in da stojimo v sreči in nesreči vsi za enega in eden za vse. Še posebno pa se obračamo do Vas, narodnih društev: čitalnic, bralnih in političnih društev, „Sokolov“, da združite svoje moči z našimi, da tem zdatnejo podporo donašamo nesrečnim svojim rojakom.

Vsaki najmanjši dar bodi-si v denarji, bodi-si v blagu bodemo hvaležni sprejeli, ter sprejem potrdili in imena milostnih darovateljev razglašali po „Novicah“ in „Slov. Narodu“.

Darovi v denarji naj se blagovolé poslati gosp. Ivanu Vilharju v Ljubljani; darovi v blagu: žito, krompir, fižol itd. naj se samo naznanjajo odboru, ki bode odkazal kraj, kam naj se pošljejo.

Rodoljubi! dvakrat dá, kdor hitro dá.

V Ljubljani 19. svečana 1872.

Odbor za podporo stradajočih:

Dr. Jan. Bleiweis, predsednik. Dr. E. H. Costa. Dr. J. Razlag, podpredsednika. Ivan Vilhar, denarničar. Dr. J. Vošnjak, tajnik. Dr. Karol Bleiweis. Peter Graseli. Jan. Horak. Anton Jentel. Luka Jeran. Val. Krisper. Peter Kozler. Jan. Murnik. Dr. J. Pogačar. Franjo Ravnika. Fr. Ks. Sovan ml. Dr. Strbenec. Hugo Turk. Dr. Vončina.

Odgovorni vrednik: Janez Murnik. — Natiskar in založnik: Jožef Blaznik v Ljubljani.